

Zpětná reklasifikace a změny klasifikace při mapování biotopů pro soustavu NATURA 2000 v ČR

I. RÁMEC

Úvod

Po vydání Katalogu biotopů České republiky vyvstala nutnost změnit a doplnit soustavu klasifikace biotopů:

- V1G a V4B, vody – nově zavést (mapovat jako „přírodní“ biotopy i bez přítomnosti makrofyt – požadavek ochranářů z praxe)
- L2.2, luhy – zpřísnit pojetí habitatu 91E0 (srv. praxe DE, SK)
- L8.1, bory – rozdělit (nový habitat 91U0 v novele přílohy I směrnice o stanovištích)
- L3.3, dubohabřiny – reklasifikovat (úprava fytoocenologického pojetí habitatu 91G0 v novele evropské interpretační příručky)

Platnost pro mapování

3 vlny:

- 1) V – Praktické a metodické poznámky ke klasifikaci biotopů, červen 2002
- 2) Bory – samostatný „dodatek katalogu“, březen 2003
- 3) Luhy – v konsolidovaném dodatku katalogu biotopů (část III. tohoto dokumentu), květen 2003

Dubohabřiny – klasifikace mapování se nemění

Všechna díla pořízená před platností (přesněji řečeno ta, která tuto jemnější klasifikaci neužívala) je třeba zpětně reklasifikovat.

Organizace (pro kontinentální biogeografickou oblast)

ÚAOPK (LŠ) reklasifikuje L2.2 (v dílech pořízených „do konce května 2003“) a L3.3 (všechny). Regionální koordinátoři ve spolupráci s koordinátory CHKO reklasifikují L8.1 ve formě textového souboru (seznam segmentů – číslo, kód podjednotky, repre a zach) a to povinně do konce června 2003. Když neseženou nebo nepřemluví ke spolupráci mapovatele, udělají to sami, pokud možno po konzultaci s expertem nebo místním znalcem. O provedené reklasifikaci pořídí ÚAOPK (LŠ) záznam o tom CO, KDO, KDY v rámci reklasifikace udělal.

Reklasifikace vodních biotopů se přípravy soustavy NATURA 2000 týká jen málo, je především v našem „tuzemském zájmu“. Regionální koordinátoři dle vlastní úvahy a kapacity provedou zpětnou reklasifikaci (obdobně jako u L8.1, do 30.6.) u starších děl. Tyto reklasifikace budou brány v úvahu při navrhování, proto necht' jsou přednostně prováděny v územích zvažovaných k navržení. Další reklasifikace je možné provádět průběžně (konzultace s mapovateli, návštěvy v terénu, apod.), ale budou je u sebe soustředit koordinátoři a do hlavní databáze budou zaneseny až při tzv. aktualizaci (viz harmonogram prací). Podobně, tedy až v rámci aktualizace, bude možné v jednotlivých případech a s odůvodněním změnit „automatickou“ reklasifikaci u L2.2 a L3.3.

Používání nových podjednotek při mapování je povinné de iure pro všechna díla se smlouvami uzavřenými po 1.6.2003 a de facto při používání programu NDS verze 3.02 a vyšších (resp. příslušných verzí číselníku N0_biot).

Dosavadní návrhy přírodních komplexů bude třeba přepracovat nad reklasifikovanou coverage, příprava dalších je do ukončení reklasifikace, tj. do konce června 2003 pozastavena.

II. OBSAH

a) reklasifikace prováděné RK, případ od případu:

- **X14** – případ od případu přeradit do V1G nebo V4B (oba přírodní, nenaturové), repre a zach určit dle vlastní úvahy s tendencí čím nižší, tím víc; návštěva v terénu není povinná
- **L8.1** – případ od případu rozdělit na L8.1A (naturový, 91T0) a L8.1B (přírodní, nenaturový), repre a zach převzít; změna repre a zach je ovšem možná, ale jen s uvedením důvodu

b) reklasifikace systematicky prováděné ÚAOPK ČR (zachovalost se nemění):

- **L2.2:**
 - všechny segmenty s reprezentativností C a D přeradit do L2.2B (*degradované a atypické údolní luhy*; přírodní, nenaturový) a reprezentativnost změnit na A resp. C;
 - všechny ostatní segmenty do L2.2A (*typické údolní luhy*; naturový, prioritní, 91E0*); reprezentativnost B změnit na C;
- **L3.3** – dle fyto geografie přeradit do L3.3A (*panonsko-karpatské dubohabřiny*; naturový, prioritní 91G0*), do L3.3B (*západokarpatské dubohabřiny*; naturový 9170), nebo L3.3C (*hercynsko-karpatské dubohabřiny*, naturový 9170)

Reprezentativnost a zachovalost zůstává zachována, reklasifikace je automatická, podle fyto geografického členění v Květeně ČR.

III. NOVÉ PODJEDNOTKY

(doplňk katalogu biotopů pro biotopy V1, V4, L2.2, , L8.1 a L8.2; platný pro mapování biotopů v kontinentální biogeografické oblasti v letech 2003 a 2004)

V1

Poznámka k mapování:

Doplnit „*Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodě blízkým charakterem dna a břehu se označují V1G.*“

V4

Poznámka k mapování:

Doplnit „*Porosty aktuálně přítomných vodních makrofyt se označují jako V4A, stanoviště s potenciálním výskytem makrofyt nebo se zjevně přirozeným či přírodě blízkým charakterem koryta jako V4B.*“

L2.2

Natura 2000. 91E0* Mixed ash-alder alluvial forests of temperate and Boreal Europe (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*) – prioritní stanoviště (jen L2.2A, viz také L2.1 a L2.4)

Poznámka k mapování:

Pro účely soustavy NATURA 2000 se rozlišují jednak typické, poměrně stabilizované, člověkem málo ovlivněné lesy s dobře zachovalou strukturou i funkcemi ekosystému, s přítomností více diagnostických druhů a s dostatečnou plochou, označované **L2.2A**, jednak ostatní, i člověkem silně ovlivněné a ohrožené porosty (s dřevinami, které nejsou součástí přirozených luhů a s velkým zastoupením ruderálních a pro luhy netypických druhů v bylinném patře) a také plošně nevelké fragmenty, společně označované **L2.2B**.

L8.1

Natura 2000. 91T0 Central European lichen pine forests (jen L8.1A)

Poznámka k mapování: Druhově chudé kulturní bory, které svým složením připomínají přirozené bory, mohou být degradovaným typem druhově bohatších borových doubrav. Odlišení přirozených a sekundárních typů je často velmi obtížné až nemožné. V případě pochybností by v rámci podjednotky L8.1 měly být mapovány jen porosty na velmi mělkých nebo živinami chudých půdách.

Mezi typy přírodních stanovišť v zájmu Evropských společenství (po rozšíření EU o státy středovýchodní Evropy) byly zařazeny přirozené acidofilní bory sv. *Dicrano-Pinion* s bohatým výskytem lišejníků, které rostou na živinami chudých vnitrozemských písčích a písčitých půdách. Diagnostickými druhy jsou *Pinus sylvestris*, *Juniperus communis*, *Cladonia furcata*, *Cladonia gracilis*, *Cladonia arbuscula*, *Ptilidium ciliare*. Z hlediska české fytoecologické klasifikace jehličnatých lesů (Husová 2002, in: Moravec J. [ed.], Přehled vegetace České republiky 3. Jehličnaté lesy.) se jedná o jednotku vylišenou především fyziognomií a dominancí částí mecho-lišejníkového patra (E₀) a nelze ji přesně specifikovat na asociační úrovni. Tento typ lišejníkových borů na písčích se mapuje jako **L8.1A**, všechny ostatní jako **L8.1B**. K pomocné podjednotce L8.1B pak náleží jak bory na mělkých a suchých, obvykle skeletovitých půdách, s dominantními keříčky (borůvka, brusinka), tak i vlhčí porosty s bezkolencem a podmáčené s rašeliníkem (ale bez procesu rašelinění), které se obvykle vyskytují maloplošně v terénních depresích.

L8.2

Natura 2000. 91U0 Sarmatic steppe pine forests (*Cytiso-Pinetalia*)

17.5.03; rediguje a odpovídá J.Guth.